

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 478 יום ה' 18 בדצמבר 2008

השבוע בגיליון

ועדת הכספים: מע"מ על בסיס מזומן ומע"מ דו חודשי // רשות המסים: ניכוי
בנכסים בתחומי יישובים מועדפים.
בתי המשפט מתקשים לעכל את הלכת משה סמי.

אזרחי – חיוב בעלי חברה בפירוק באחריות אישית לחובות החברה //
בג"צ – דחיה על הסף של עתירה למתן צו על תנאי // בג"צ – בג"צ דחה
עתירתו של בדש בענין חובות אבודים.
אישומים וחקירות בחיפה // "תלוש חכס" לעובדי המדינה // קרן הלוואות
לעסקים בינוניים // החלטות הועדה להטלת עיצום כספי.

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

ועדת הכספים: מע"מ על בסיס מזומן ומע"מ דו חודשי

הוראה זו, שעוסקים אלו ישלמו מע"מ רק במועד בו התקבלו בפועל התשלומים בידיהם ולא במועד בו נתן העוסק שרות או סיפק את המוצר. תשלום בדרך זו, יקל על תזרים המזומנים של עסקים אלה. יש לצעד זה חשיבות יתרה, ככל שיוצרו פערי זמן גדולים בין אספקת השרות או המוצר לבין התשלום בעדו על ידי הצרכן.

♦ עוד הצעה של רשות המסים שאושרה ע"י ועדת הכספים היתה להרחיב את היקף בתי העסק שישלמו מע"מ אחת לחודשיים, ולא מידי חודש. גם בצעד זה יש כדי להקל על תזרים המזומנים של העסק. היות והעסק יעביר את תשלומי המע"מ כעבור 30 ימים נוספים לעומת המצב כיום.

♦ עפ"י הודעת רשות המסים מיום 15.12.08, ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הצעת רשות המסים לתקן כהוראת שעה לשנת 2009 את תקנות מס ערך מוסף, לפיהן יורחב מעגל העוסקים המשלמים מע"מ על בסיס מזומן וכן יגדל מספר העוסקים המדווחים ומשלמים למע"מ אחת לחודשיים. המהלך הינו חלק מתכנית ההאצה שגובשה באוצר בכדי להקל על תזרים המזומנים של העוסקים במשק. במסגרת התיקון אישרה הועדה את ההצעה להגדיל כהוראת שעה את היקף בתי העסק מתחום השירותים שישלמו מע"מ על בסיס מזומן, וזאת לגבי עוסקים שמחזור עסקאותיהם אינו עולה על 15 מיליון ₪. משמעות

רשות המסים: ניכוי בנכסים בתחומי יישובים מועדפים

הסעיף המסמיך ומשום כך אין עוד תוקף לתקנות. במכתב צויין, כי תקנות שביקש שר האוצר לחוקק תחתן לא עברו את הליכי החקיקה הנדרשים לנוכח התנגדות נציגי היישובים לצמצום ההטבות.

לאור השינוי החקיקתי האמור, נדרשה רשות המסים לשאלה אם להמשיך ליתן הניכוי לבעלי נכסים אשר רכשו נכסים בגינם היו זכאים לניכוי על פי תקנה 3 לתקנות בטרם פג תוקפן של התקנות, היינו: לגבי נכסים שנרכשו עד ליום 30.6.03 העומדים בתנאי תקנה 3.

♦ עפ"י המכתב, לאחר בדיקת רשות המסים, ועל דעת מנהל הרשות, הגיעה הרשות למסקנה, כי יש להמשיך ליתן את הניכוי לגבי נכסים שנרכשו עד 30.6.03, ואשר בגינם היו הבעלים זכאים לניכוי על פי התקנות. לפיכך התבקשו פקידי השומה ליישם מדיניות זו בכל פנייה לגבי שנת מס "פתוחה", ולאפשר תיקון המוצהר מקום שמדובר בנכס העומד בתנאי התקנה ואשר נרכש עד 30.6.03.

♦ ביום 8.12.08 פורסם מכתבו של עו"ד (רו"ח) משה מזרחי, היועץ המשפטי לרשות המסים, בענין: ניכוי לבעלי נכסים על פי תקנות מס הכנסה (הנחות ממס על הכנסות של תושבי אילת ויישובי הערבה), התשל"ו-1975.

מהמכתב עולה, כי תקנות מס הכנסה (הנחות ממס על הכנסות של תושבי אילת ויישובי הערבה), התשל"ו-1975 (להלן: "התקנות") הותקנו מכח סעיף 11 לפקודה, כנוסחו טרם תיקון 134. התקנות כללו הוראה, בתקנה 3, בדבר ניכוי מיוחד מעבר לפחת שנקבע, לגבי נכסים בהם השתמשו בתחומי היישובים המועדפים. סעיף 11 לפקודה הוחלף בתיקון 134, תוך שהנוסח החדש עוסק אף הוא בהטבות לתושבי יישובים מסוימים, אלא שהללו נקבעו בסעיף עצמו ולא בדרך של הפנייה לתקנות כפי שהייתה בנוסחו הקודם של סעיף 11. בתיקון 134 נקבע, כי הנוסח המתוקן של סעיף 11 תוקפו מיום 1.7.03. לפיכך, החל ממועד זה פג תוקפו של

◆ הנישומים, שחשבו שסוף סוף עקרון הוודאות וההסתמכות חלוט ומעתה יהיו כללים ברורים ואחידים של התיישנות, שוב "התבלבלו" לאחר שביהמ"ש הכניס למשוואה עיקרון נוסף – "עקרון תום הלב". עיקרון זה, כפי שעולה מהפסיקה בנושא, תפקידו "להתגבר" על הלכת משה סמי.

◆ כך למשל עולה מהחלטתו האחרונה של כב' השי' מ. אלטוביה מיום 30.11.08, ברשא 13876/08 בעמ"ה 1021/07 מרוז מנחם נ' פ"ש ת"א 3 (להלן: "ענין מרוז"). בענין מרוז, על פניו פקיד השומה איחר את המועדים הקצובים להוצאת השומה- דבר שעל פי הלכת משה סמי אמור היה להביא לבטלות הצו. באותו מקרה, במהלך דיון שומה נמסרה לנישום הודעה, כי בדעת המשיב לדחות את השגתו, כאשר לכל המייצגים המופיעים בדיוני שומה ברור, כי הודעה שכזו היא בנאלית בדיוני שומה ובמקרים רבים היא "אוטומטית" ועולה כחלק מ"אמצעי לחץ" של הרשות לצורך הדיון ו/או המו"מ. ככל הנראה, הדבר אף היה ברור לבית המשפט, אשר קבע: "מסירת הודעה בעל פה או בכתב לנישום כי בדעת המשיב לדחות את השגתו אינה card blanc להארכת המועד הקבוע בסעיף 152(ג) או לכרסום בקביעות בית המשפט העליון בענין סמי". לא זו אף זו, בענין מרוז אף "התגבר" הנישום על טענת המשיב, כי רוה"ח של הנישום היה מחובר למחשבי המשיב (שע"מ) ויכול היה לבדוק את תיקו של הנישום המיוצג על ידו בזמן אמת, שעה שנפסק: "אין בכך משום הטלת חובה על המייצג לבחון במועד זה את תיקו של הנישום במשרד המשיב", "אין בעצם החיבור והיכולת לבחון אם נקבע צו אם לאו, משום תחליף מסירה". בנוסף יצויין, כי בענין מרוז בדק ביהמ"ש גם האם הומצא הצו בפקס במועד, מאחר והמייצג הצהיר שהצו לא הגיע לידי ולא הגיע למשרדו.

◆ על פי ההיגיון ורוח הדברים אמור היה בית המשפט לקבל את טענת ההתיישנות, דהיינו לקבל את הערעור על הסף. אלא מאי?

על אף הדברים שנכתבו בענין מרוז, לא מקבל בית המשפט את הערעור על הסף בקובעו, כי: "סד הזמנים כמו סעד ההתיישנות אינם עומדים בפני עצמם והם ביטוי תכליתי לעקרונות שביסודם. גם אם נדרשת מעם הרשות הקפדה יתירה בעמידה באילו, תעשה זו בצד עמידה על התנהלות תמת לב מצד הנישום".

◆ ור' גם עמ"ה 1129/05, פנט אריק נ' פ"ש ת"א 4 שם קובעת כב' השי' ד. קרת, כי: "כאשר הצוים הומצאו אליו כשבוע בלבד לאחר הפגישה האחרונה, טענת התיישנות של מספר ימים אותה העלה המערער, הינה טענה בלתי ראויה ויש בה משום חוסר תום לב".

◆ לסיכום- מן האמור לעיל מסתמן, כי על אף ההלכה הברורה בענין משה סמי, שוב מקבלת רשות המסים "הנחות" על חשבון הנישום. לטעמנו, מן הראוי שרשות המסים, כמו גם בתי המשפט יבינו ויאמצו את המובן מאליו- נוהל אחיד, פשטני וברור, אשר נקבע בהלכה ברורה של בית המשפט העליון, יש בו לתרום לשמירה על עיקרון השוויון, קל וחומר כאשר מדובר ברשות מינהלית ה"נהנית" מ"חזקת התקינות". או במילים פשוטות יותר, המופנות לרשות המסים: "פיספסת - שילמת".

בתי המשפט מתקשים לעכל את הלכת משה סמי
אורי גולדמן, עו"ד
גולדמן ברון – משרד עורכי דין

◆ ברור לכל, כי תכליתה של קביעת פרק זמן בו צריכה הרשות המנהלית לקבל החלטה, היא, בין היתר, צמצום חוסר הוודאות המשפטית בה שרוי אדם/נישום כאשר טרם ניתנה בעניינו החלטה. כאשר מגביל המחוקק פעולה מסוימת בזמן - בין שקובע תקופת התיישנות מוגדרת ובין שמונע פעולה מסוימת כעבור זמן קצוב - הכוונה הברורה היא לא לאפשר תביעות או הטלת חיובים ופתיחת חשבונות כעבור אותו מועד. ובמילים אחרות (וצר לנו אם נישמע כמו אנשי צבא): צריך "לעמוד בזמנים". חובת ה"עמידה בזמנים" חלה גם על הנישום, אך מקבלת משנה תוקף ככל שמדובר ברשות מינהלית, ה"נהנית" מ"חזקת התקינות".

◆ לצורך הענין בחרנו להתמקד בסד הזמנים המוגדר בסעיף 152(ג) לפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה"), הקובע, בין היתר: "אם ... בתום שנה מיום שהוגשה השגה, ... לא השתמש פקיד השומה בסמכויותיו ... יראו את ההשגה כאילו התקבלה";

◆ פירוט פשטני מילולי של הוראה זו לא משתמע לשני פנים ועל פניו הסטטוס כלפי הרשות המינהלית צריך היה להיות אחיד וברור - "איחרת - פיספסת".

יפים לענין זה דבריה של כב' השופטת, ס' נשיאה, ש. וסרקרוג, בעמ"ה (חי) 526/04 עדן ש.א חברה בע"מ נ' פ"ש חדרה, שם נכתב: "קיומו של "מס טוב" מכתוב לדעתי, בין היתר, שעקרונות קביעותיו לרבות אופן ניהולו של הליך ההשגה, ובכלל זה עמידה בלוח הזמנים המוכתב בהוראות החוק יהיה דווקא, תוך צמצום מרבי ואולי אף מוחלט, מלהאריך את תקופת התיישנות של המשיב הנתונה לו בדיון. נוהל אחיד, פשטני וברור, יש בו גם לתרום לשמירה על עיקרון השוויון. כאשר אורך תקופת ההתיישנות למתן החלטה על ידי פקיד השומה נזכר בהוראת חוק, לא יכולה להינתן הארכה לרשות המס לצורך קבלת החלטה בהשגה, ככלל ..."

נוסיף גם את החלטתו של כב' השי' מ. אלטוביה בעמ"ה 1155/04, שירצקי (איזי) יחזקאל ואח' נ' פ"ש ת"א 4, שם נדון סעיף 152(ג) ונקבע: "משקבע המחוקק סד זמנים לסיום מלאכה זו על המשיב היה לעמוד בלוח זמנים זה על מכלול המשמעות הרחבה של הכנת הצו" (והכוונה באותו מקרה היתה שעמידה במועד צו- הינה לאחר קבלת הצו ביחד עם נימוקי השומה).

◆ מתי יודע אדם שנתקבלה החלטה בעניינו? כאשר הוא מקבל את החלטה- שוב, על פניו זהו דבר פשוט וברור, אך במשך שנים רבות פסקו בתי המשפט בהתאם להלכה "ישנה" בשם הילכת ביר (ע"א 568/78 פ"ש נ' יצחק ביר), הלכה אבסורדית, לפיה משעה שקבע פ"ש השומה את המס בצו שבכתב, נפסק "מירוץ הזמנים", גם אם הצו עדיין לא הומצא לנישום, למשל צו שנכתב והוחזק אצל פקיד השומה במגירה (!!!).

◆ למזלם של הנישומים (לחות כפי שחשבו), ביום 22.4.07 בע"א 5954/04 פ"ש י-ס 1 ואח' נ' משה סמי ואח', קבע ביהמ"ש העליון, כי יש לסטות מהלכת ביר ולקבוע, כי "מירוץ הזמנים" יפסיק רק כאשר הצו יומצא לנישום, שכן: "סמכותו של פקיד השומה לשום את הנישום אינה יוצאת... מן הכוח אל הפועל כל עוד מצוי הצו בידיעתו הבלעדית של פקיד השומה". יצויין, כי מקרה זה תלוי ועומד בדנ"א בביהמ"ש העליון בענין התחולה הרטרואקטיבית של ההלכה (דנ"א 3993/07).

חיוב בעלי חברה בפירוק באחריות אישית לחובות החברה פ"ר 1588/98 חב' ג.א.מ בע"מ (בפירוק) נ' ברנוביץ ואח'

כפולה, שאחת מהן נוהלה מחוץ לספרים ולא הובאה לידיעת רשויות המס. מקביעות גזה"ד והערעור עליו עולה, כי אין לקבל את טענת המשיבים, על פיה הוצאתה של חשבונית פיקטיבית אינה נופלת לגדרו של "ניהול עסק". ביהמ"ש העליון העניק פרשנות מרחיבה לניהולה של חברה בתרמית. כך נקבע, שאף בחברה שנוסדה למטרה שאינה פסולה ושמתיקיימת בה פעילות מסחרית – עסקית רגילה, עלולים להתקיים במקביל, מעשים בלתי כשרים, המקיימים את התנאים לתחולת סעיף 373 לפקודה. נסיבות שכאלה אכן מתקיימות בענייננו. המשיבים הורשעו בשורה ארוכה של עבירות מס. לכן, המעשים בהם הורשעו המשיבים הם מעשים המתאפיינים ב"אי יושר ממשי", "דופי מוסרי", "אשמה מוסרית" ו - "חריגה מקוד של ניהול עסקים מקובל והוגן". באשר לחובת קיומו של קשר סיבתי בין הפעולות המיוחסות למשיבים לבין הנזק שנגרם לחברה, נקבע בביהמ"ש העליון, כי אין דרישה לקיומו של קשר סיבתי בין התרמית לבין פירוקה של החברה, ומכל מקום, נראה כאן שיש קשר סיבתי מובהק בין מעשי המשיבים לנזקי החברה, שכן מעשיהם גררו הוצאת שומות מס גבוהות ביותר. כך, גם הנזק הכולל של החברה מתבטא בשומות מס ההכנסה ומע"מ שנערכו לה, בעקבות התגלות פרשת החשבוניות הפיקטיביות ואי ביצועם של ניכויים כדיון. אין לקבל בהקשר זה את טענת המשיבים בדבר היות השומות מופרכות. זאת, לאחר שמן הנספחים הרבים שהובאו עולה כי ההליכים ביחס לשומות מוצו, כך שבשלב זה אין עוד כל אפשרות לערער על הסכומים הקבועים בהן – הליך הערעור במע"מ מוצה, ואילו הליך הערעור על שומות מ"ה לא הגיע לבירור עד תום עקב התנהלות המשיבים. לעניין היקף האחריות של המשיבים מכח סעי' 373 לפקודה, למרות שלשוננו של סעיף זה מאפשרת הטלת חבות על נושא משרה בכל חבויותיה של החברה, הרי שבפועל נוטה בית המשפט לצמצם את היקף החבות לסכומים שהנם בעלי זיקה למעשי נושא המשרה. במקרה דנן הוגשו תביעות חוב על ידי רשויות המס בגין החוב של החברה, ולמשיבים היו את כל האפשרויות לפעול ביחס לשומות הללו. לכן יש לקבוע כי היה למשיבים את יומם בבית המשפט וניתן להסתמך על הוכחת החוב בגין השומות שהפכו חלוטות. **לאור זאת, הבסיס לחבות אותה יש להשית על המשיבים, היא הוכחת החוב שהוגשה למפרק על ידי רשויות המס, ובסה"כ (מע"מ + מ"ה) – כ- 29 מיליון ₪.**

◆ מפרק החברה עתר לביהמ"ש שיקבע, שעל מנהלי החברה (המשיבים) לשאת באחריות אישית לכל חובות החברה ולחילופין לחלק מחובות אלה. הבקשה מבוססת על שני אירועים: האחד סוגיית חש' פיקטיביות אשר הנאשמים הורשעו בה, וחיוב החברה בשומה בסך של כ- 1.3 מיליון ₪, ובנוסף לכך נפסלו ספריה של החברה על ידי פשמ"ג והיא נדרשה לשלם מס בסך של כ- 10.5 מיליון ₪. האירוע השני מתמקד בעסקאות עם בעלי עניין מטעם המשיבים. הדיון באירועים פוצל, ופסק הדין מתמקד אך ורק באירוע ההרשעה בחש' הפיקטיביות.

◆ **לטענת המפרק**, בשל מעשי המנהלים בפרשה זו, והרשעתם בעבירות מע"מ, יש לקבוע, כי עליהם לשאת בחובות החברה. המעשים המקימים את יסודות העבירות בהן הורשעו המשיבים, הם מעשים המתאפיינים באי יושר ממשי ויש בהם "משום דופי מוסרי". לכן, הרשעת המנהלים בפסה"ד המרשיע מקימה את יסוד המרמה הנדרש בסעיף 373 לפקודת החברות (הפקודה). רשויות המס הן גם נושות של החברה וגם מטעם זה מרמה כנגדן מקימה עילה לפי סעיף 373 לפקודה.

◆ **לטענת המשיבים**, עסקי הקבוצה נקלעו לקשיים, כך שהחברה התקשתה לשאת בהוצאות שכן. על מנת לשלם את שכר העובדים, ביצעה החברה עבירת מס, אשר נועדה להפחית את חבות המס של החברה בגין שכר העובדים. מיד לאחר שהדבר התגלה, הסירו החברה והמשיבים את המחדל. בפסק הדין המרשיע נקבע כי המשיבים 3-4 והם בלבד משכו כ- 200,000 ₪ בגין בונוסים, ואילו המשיבים 1-2 לא משכו ולו אגורה אחת מחשבון החברה לכיסם. בעקבות ההרשעה הוטלו על המשיבים עונשים כבדים במיוחד. השומה שנערכה לחברה על ידי פשמ"ג הינה מופרכת. לגופם של סעיפי האחריות הנתענים (373 ו- 374 לפקודה) - שימוש בחשבונית פיקטיבית איננו ולא יכול להיחשב ל'ניהול עסק' שכן מדובר באירוע ספוראדי. אין בסיס לחיוב על פי סעיף 373 בגין ביצוע פעולה שדבק בה מרמה במהלך ניהול החברה, להבדיל מניהול עסק במרמה ולא כך נקבע בחוק. תנאי לקיומה של תרמית על פי סעיף 373 לפקודה, הוא קיומו של קשר סיבתי בין מעשה התרמית של החברה לבין חוסר יכולתה של החברה לפרוע את חובותיה לנושי החברה כפי שהיו בעת ביצוע התרמית.

ביהמ"ש המחוזי ת"א – כב' הש' דניה קרת:

◆ המבחן הראוי לבחינת התרמית של המשיבים הוא מבחן מכלול הנסיבות. תרמית בעסקה בודדת, קצרת מועד, יכול שתעלה עשרות – מונים, מבחינת חומרתה, על שורה של תרמיות "פעוטות ערך". המשיבים ניהלו במשך שנתיים וחצי מערכת חש'

תוצאה:

◆ מנהלי החברה חוייבו באופן אישי בחלק מחובות החברה.

ניתן ביום: 7.12.08

למר דורון זכות לקזז את הפסדי העותרת כנגד הכנסותיו שלו אלא רק לקזז את הפסדיו שלו כנגד השבח שנצמח לו.

המשיב הוסיף וטען, כי הזכות לקיזוז הפסדי העותרת נתונה לעותרת בלבד. אך העותרת עצמה לא פנתה למשיב בעניין זה: מר דורון, הוא הנישום-המוכר המופיע בטיטוט האישור שנתבקש, והוא שהגיש את הבקשה לאישור. זכות הקיזוז נתונה לכל נישום בנפרד, כך שנישום פלוני יהא רשאי לקזז מהכנסתו הפסדים שנצברו לו עצמו, אך אין זכות לקיזוז הפסדים של נישום פלוני כנגד הכנסותיו של נישום אלמוני, אלא אם קיימת בעניין זה הוראת חוק ברורה ומפורשת.

אשר לטענת העותרת בדבר אי מתן תשובה בכתב, מסכים המשיב, כי אכן היה עליו להשיב בכתב לפנייה, אך הנימוק שניתן בעל-פה בשיחת הטלפון הוא-הוא הנימוק העומד ביסוד סירובו של המשיב ליתן את האישור המבוקש גם כיום.

ביהמ"ש העליון בשבתו כבימ"ש גבוה לצדק - כב' הש' א. גרוניס, כב' הש' מ. נאור, כב' הש' א. חיות:

♦ דין העתירה להידחות על הסף מבלי להכריע בשאלה המשפטית שתידון בערר בעניין חישוב השבח בכלל והזכות לקיזוז בפרט. עיון בבקשה בכתב, מעלה כי הבקשה הוגשה על-ידי עו"ד גיא וינברג והתבקש בה אישור עבור הנישום-המוכר מר דורון ולא עבור העותרת. האישור שהתבקש ופרטי המוכר המפורטים בו הם של מר דורון. לפיכך צודק המשיב בטענתו, כי משנדחתה בקשת מר דורון לאישור, היה עליו לעתור כנגד סירוב פקיד השומה ליתן את האישור המבוקש. לעומת זאת, אם חפצה העותרת באישור, עליה לבקש זאת עבור עצמה, ואם תסורב בקשתה תוכל לפנות לבית המשפט מוסמך. כאמור, העותרת עצמה לא פנתה למשיב בבקשה לקבל את האישור, וממילא לא סורבה בקשה מצידה לקזז את הפסדיה כנגד שבח. בהיעדר פניה מוקדמת של העותרת למשיב, אין העותרת רשאית לעתור ישירות לבית משפט זה לקבלת הסעד המבוקש בעתירה, ומכאן שדין עתירתה להידחות על הסף.

תוצאה:

♦ העתירה נדחתה.

ניתן ביום 9.12.08

ב"כ העותרת: ג. וינברג, עו"ד.

ב"כ המשיב: י. ליבליין, עו"ד.

דחיה על הסף של עתירה למתן צו על תנאי בג"ץ 8332/08 נכסי וין דור בע"מ נ' פקיד שומה ת"א 4

♦ העותרת, חברה בע"מ שהינה איגוד מקרקעין, מבקשת בעתירה צו על תנאי, המורה למשיב ליתן לה אישור על זכאות לקיזוז הפסדים לצורך חישוב מס שבח.

לטענתה, קיים לה הפסד צבור בסך 1,135,318 ש"ח לסוף שנת 2002, הפסד שהוא לגישה בר קיזוז במסגרת שומת מיסוי מקרקעין לצורך חישוב מס שבח. העותרת לא הבהירה בעתירה לאיזה צורך נדרש לה האישור, אך ציינה שהוא בעיניה "אישור טכני" בלבד שיש חובה לתיתו.

♦ **לטענת העותרת**, היא פנתה למשיב ביום 6.4.2008 במכתב, אליו צורפה טיטוט אישור על זכאות לקיזוז הפסדים לצורך חישוב מס שבח. בטיטוט האישור שצורפה למכתב מצויין, כי המוכר הוא מר דורון וכי הממכר הוא מניה באיגוד המקרקעין נכסי וין דור (1980) בע"מ (בפירוק מרצון). בשיחה טלפונית מיום 7.7.2008 שערך בא כוח העותרת עם נציגת המשיב, הודיעה לו האחרונה, כי אין באפשרות המשיב ליתן את האישור המבוקש, מכיוון שמר דורון איננו זכאי ליהנות מהפסדיה של העותרת לצורך הפחתת מס השבח בו הוא חייב. אלא שלטענת העותרת, סוגיית היכולת של היחיד לקזז מס שבח כנגד האישור המבוקש הינה סוגיה משפטית שתידון בערר, ואילו כל רצונה באישור טכני גרידא.

משלא נענה מכתב נוסף ששלח בא כוח העותרת למשיב בענין זה ביום 8.7.2008, הגישה העותרת את העתירה. לטענתה היה על המשיב ליתן החלטה בכתב לבקשתה, על פי סעיף 2 לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958, ולא להסתפק בתשובה הטלפונית. לגוף העניין נטען, כי סעיף 48ב(א)(1) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963 מקים חובה חוקית להמציא אישור פקיד שומה לצורך קיזוז הפסדים, חובה שאינה תלויה בסוגיה המשפטית שתידון בערר.

♦ **לטענת המשיב**, דין העתירה להידחות על הסף מחמת היעדר עילה. לטענת המשיב, הבקשה לקבלת האישור הופנתה למשיב על ידי דורון ולא על ידי העותרת. משנדחתה בקשתו, מר דורון הוא שצריך היה לעתור. לטענת המשיב, האישור נדרש למר דורון לצורך קיזוז הפסדיה של העותרת מן השבח שנצמח לו בעסקה שבה מכר את מנייתו למר וינברג, כיוון שהוא היחיד שחוייב במס שבח והוא היחיד שלכאורה יש לו אינטרס בקבלת אישור לקיזוז הפסדים. אלא שלגישת המשיב על פי הוראת סעיף 48ב(א)(1) לחוק מיסוי מקרקעין וסעיף 28 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א - 1961, אין

בג"צ דחה עתירתו של בדש בענין חובות אבודים
בג"צ 1439/08 ניצולת הקרטל בע"מ נ' פשמ"ג ואיגוד הבנקים

בימ"ש העליון בשבתו כבימ"ש גבוה לצדק – כב' הש' א. לוי, כב' הש' ע. ארבל, כב' הש' ס. ג'וראן:

◆ בית המשפט קבע, כי כטענת המשיבים, העותרת אינה מאזכרת בעתירתה הליכים קודמים שהתקיימו בעניינה, בהם נדונו סוגיות דומות, אף שלא חופפות, לאלו המועלות בעתירה זו. כפי שצוין לא אחת, על עותר הפונה לבית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, לפרוש את מלוא התמונה העובדתית. כן חלה עליו החובה להציג תיאור מדויק ומלא של הליכים משפטיים קודמים או מקבילים, ובנסיבות מסוימות, אף טענות שנטענו בהליכים קודמים. זאת, כדי למנוע מצב בו תצא שגגה מלפני בית המשפט הסומך לעתים את הכרעתו על כתבי הטענות של הצדדים (ראה בג"צ 9450/03 פדרמן נ' מופז (לא פורסם, 10.11.2003); אליעד שרגא ורועי שחר, המשפט המנהלי כרך שני – עילות סף, 131 (2008)). אי גילויין של כל העובדות הרלוונטיות, גלום בו סממן של חוסר תום לב, ודי בו כשלעצמו כדי להביא לדחייתה של העתירה על הסף (השווה לבג"צ 421/86 אשכנזי נ' שר התחבורה, פ"ד מא(1) 409, 410 (1987); בג"צ 299/88 אבו חיג'לי נ' ראש המועצה המקומית ג'לג'וליה, פ"ד מג(2) 862 (1988); בג"צ 5498/03 מקמל נ' שר הביטחון, פ"ד 5498/03 נז(6) 97, 101 (2003)).

◆ כמו כן קבע בית המשפט, כי העתירה לוקה גם בשיהוי ניכר, הואיל והנוהל אותו היא מבקשת לתקוף עומד על כנו מאז שנת 1995. כך או כך, הסוגיה העומדת במרכז של העתירה נבחנה בהזדמנויות שונות על ידי בית משפט זה, ואין מקום לשוב ולדון בה.

◆ לבסוף, העותרת מפנה בעתירתה גם להצעת חוק שהונחה במהלך שנת 2007 על שולחן הכנסת על ידי חברת הכנסת אורית נוקד (הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון) – מחילה משתמעת על חוב וחובת דיווח על מחילה), התשס"ז-2007, לפיה לא יוכלו נושים להכריז על חובות אבודים ולהמשיך, במקביל, בהליכי גבייה מחייבים. העותרת רואה בהצעת חוק זו הוכחה לצדקתה ולאי חוקיותן של פעולות המשיבים. ברם, ביהמ"ש קבע, כי מדובר בהצעת חוק בלבד שהמחוקק טרם החליט אם לאשרה או לדחותה, וממילא אין היא יכולה לשמש עילה לקבלתו של סעד.

תוצאה:

◆ העתירה נדחתה.

ניתן ביום 20.11.2008
ב"כ העותרת: מר בדש משה.

◆ העותרת היא חברה אשר עסקה בעבר, תחת השם "פיקנטי תעשיות מזון (ישראל) בע"מ", בייצור מזון ושיווקו. בשנת 1997 ירדה העותרת מנכסיה, ולטענתה היא מנועה מלחזור לפעילות עד שלא ימחלו חובותיה לבנקים. בעתירה דן, היא מבקשת להורות לפקיד השומה למפעלים גדולים (להלן: "המשיב 1"), שלא לאפשר לבנקים להמשיך בהליכי גביית חובות, במקרים בהם הוכרו חובות אלה כחובות אבודים על ידי רשויות המס. לטענת העותרת, עד לשנת 1994, כאשר דיווחו הבנקים לרשויות המס על חובות אבודים, הם הוציאו במקביל לחייבים מכתבי מחילה על חובותיהם. החל משנת 1995, ובעקבות מכתב הנחייה שהוציא המשיב 1, מדווחים הבנקים על חובות אבודים ומוחקים אותם מרשומות הבנק ומאזניו, זאת, מבלי לשגר מכתבי מחילה לחייבים, ותוך שהם ממשיכים במלאכת הגבייה, מבלי לדווח על תוצאותיה לרשויות המס. בדרך זו, כך נטען, גורפים לעצמם הבנקים רווחים אשר אינם מדווחים. מדיניות זו של הבנקים, הובילה לשתי תוצאות קשות: האחת היא שאלפי אזרחים שחובם נמחק מספרי הבנק ועל פי דין, ממשיכים להיות נרדפים על ידי הבנקים; והשנייה, שבמסגרת ההפרטה הנרחבת של בנקים בישראל בין השנים 1993-2005, הם נמכרו במחיר נמוך משוויים, הואיל והקנייה כללה את אותם נכסים שירדו ממצבת הנכסים המוצהרת של הבנקים ולאחר זאת הוכנסו "למערכת רישום עלומה". לטענת העותרת, מדיניות זו של הבנקים מנוגדת להוראת פרשנות מספר 1/2000 שהוציאה רשות המיסים שכותרתה "חובות אבודים", ומכוחה רק חוב שנמחל יוכר כחוב אבוד לענייני מיסוי.

◆ המשיבים סבורים, כי יש לדחות את העתירה על הסף בשל חוסר ניקיון כפיים בו היא לוקה. נטען, כי העתירה אינה מאזכרת הליך קודם שהתנהל בענייניו של מנהל העותרת, החתום גם על העתירה שבפנינו, בגדרו העלה טענות דומות לטענות המועלות עתה (הכוונה לתיק פש"ר 216/00, ולערעור שהוגש על ידי מנהל העותרת בעניין זה – ע"א 5865/03 בדש נ' שותפות עוף חיפה (לא פורסם, 14.7.2004), שם נדחתה טענתו, כי יש לראות בנושה כמי שויתר על חובו, עת הגדיר אותו כ"חוב אבוד" והוציא חשבונית לזיכוי למס ערך מוסף. המשיבים טוענים, כי הטענות המועלות בעתירה מופרכות מיסודן, הן מבחינה עובדתית והן מבחינה משפטית.

◆ עוד נטען, כי העתירה לוקה בשיהוי ניכר, הואיל ומכתבו של המשיב, שאת תוכנו תוקפת העותרת, נשלח לבנקים לפני כ-13 שנים. זאת ועוד, כאמור לעיל, טענות דומות לאלו שנטענו בעתירה זו הובאו מפי מנהל העותרת בהליכים אזרחיים, ונדחו כבר בשנת 2004. לדידם של המשיבים, די בכך כדי לדחות את העתירה על הסף.

קרן הלוואות לעסקים בינוניים

עפ"י **הודעת משרד האוצר**, משרד האוצר ממשיך ביישום תכנית ההאצה, אגף החשב הכללי פנה לבנקים לצורך קבלת הצעות להקמת קרן שתעמיד הלוואות לעסקים בינוניים **בהיקף של כמיליארד** ₪. המדינה תקצה לטובת הקרן 200 מיליון ₪ בשני שלבים (100 מיליון ₪ בשלב הראשון) והבנקים צפויים להגדיל סכום זה לכמיליארד ₪. מדובר בקרן חדשה שתסייע בקבלת אשראי למימון פעילותם של עסקים בינוניים, אשר גובה המחזור השנתי שלהם הוא 100-22 מיליון ₪. במכרז ייבחרו שני בנקים אשר יציעו את היקף הלוואות הגבוה ביותר. הבחירה בשני בנקים נועדה לייצר תחרות בין שני הבנקים על התנאים והשרות שיינתן לעסקים בינוניים ויחד עם זאת לשמור על כדאיות הבנקים להעמיד את הלוואות, כך שיתקבל מינוף גבוה. עפ"י ההודעה, גובה הלוואה שתינתן לעסק בינוני תהיה עד 8% מגובה המחזור השנתי של העסק, כלומר אם המחזור השנתי בשנה הקודמת היה 100 מיליון ₪ - גובה הלוואה המקסימאלי יהיה 8 מיליון ₪. הלוואה תוחזר במהלך 5 שנים כאשר תינתן תקופת דחייה של שנה על החזר תשלומי הקרן ("גרייס"). המדינה תעמיד בטוחה להלוואה בהיקף של 70% ובכך תקל על עסקים בינוניים לנוכח מצוקת האשראי. הריבית על הלוואה תהיה כמקובל במערכת הבנקאית להלוואות מסוג זה ובכל מקרה לא יותר מריבית פריים + 2.9%.

החלטות הועדה להטלת עיצום כספי

עפ"י הודעת רשות המסים מיום 17.12.08 מפרסמת הרשות, לראשונה, את **החלטות הועדה להטלת עיצום כספי** על מפרי דווח בהעברות כספים. הפרסום מכיל 28 החלטות שהתקבלו במחצית הראשונה של שנת 2008 וסך העיצום הכספי בגינן עומד על 744,000 ₪. מעיון בקובץ החלטות עולה, כי סכום העיצום הגבוה ביותר שהוטל עומד על 200,000 ₪, "לא ידעתי על חובת הדיווח", היתה הטענה השכיחה של מפרי חובת הדיווח ו-3 הגישו ערעור על החלטת הועדה לבית המשפט. כפי שעולה מהודעת הרשות, ההליך המנהלי מיועד להשית סנקציה מנהלית, מהירה ואפקטיבית ללא הרשעה בפלילים במקרים בהם הוכחה הפרה ברמה העובדתית והוחלט להסתפק בהליך מינהלי.

אישומים וחקירות בחיפה

בימ"ש השלום בחיפה, כבוד השופטת **תמר נאות פרי**, הורה השבוע על שחרורו בערובה של **אהוד רענן** (54) מחיפה, מנהל ובעל מניות בחברה למכירת מוצרי טבע "רענן בית טבע בע"מ", החשוד באי הגשת דוחות שנתיים למס הכנסה במועד ללא סיבה מספקת. עפ"י הודעת רשות המסים, כתב אישום נגד החשוד יוגש בימים הקרובים. מהודעת הרשות עולה, כי במסגרת מבצע נגד סרבני הגשת דוחות שנערך ע"י **משרד השומה חיפה ומחלקת חקירות מס הכנסה חיפה**, נחקר החשוד בגין אי הגשת דוחות החברה בשנים 2003-2007. הכנסות החברה הסתכמו ב-8,500,000 ₪. יתרה מזאת, החשוד לא הגיש דוחות אישיים לשנים 2005-2007. ביהמ"ש נעתר לבקשת היחידה החוקרת והורה על שחרור החשוד בתנאים מגבילים. בימים אלה מתקיימת פעילות נוספת לאיתור סרבני הגשת דוחות שנתיים ואכיפת הגשתם. במסגרת ההכנות למבצע הועברו למחלקת **חקירות מס הכנסה חיפה** פרטים של עשרות נישומים אשר לא הגישו דוחות שנתיים למס הכנסה. הסרבנים הוזמנו לחקירה במשרדי החקירות. 36 נישומים נחקרו: ל-32 נישומים ניתנה אורכה של חודש ימים להסרת המחדלים ל-3 נערך שימוע אצל פקיד השומה, על שניים מהם הוטל קנס מנהלי והשלישי הסדיר את כל החובות והקנסות האזרחיים במחלקת הגביה.

"תלוש חכם" לעובדי המדינה

בימים אלה משיק החשב הכללי באוצר את "התלוש החכם" - מערכת ממוחשבת המאפשרת לעובדי המדינה לצפות בתלוש השכר שלהם כבר מה-27 לחודש השוטף של השכר, ובכך להקדים את התלוש המודפס, שלא יבוטל, אלא ימשיך להגיע אליהם כעבור ימים אחדים. התלוש הממוחשב כולל את כל התשלומים והניכויים שמגיעים להם ומהם לגבי השכר החודשי, ואת יתרת ימי החופשה שלהם, כמו גם זכויות אחרות ובהן החזר הוצאות ודמי ביגוד. המערכת החדשה עברה בהצלחה את ההרצה הניסיונית שהחלה החודש. כל עובד יוכל להיכנס למערכת דרך אתר האינטרנט של משרדו לאחר שיקבל את סיסמת הגישה. השירות החדש נועד להגביר את השקיפות שנוגעת לתשלומי השכר, ואת הנגישות של העובדים לנתונים הנוגעים להם.

מס פקס מערכת ושיווק: רוך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / ניסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת ניליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.